

TURISTLAR VA TURISTIK FAOLIYAT SUB'YEKTLARINING HUQUQLARI VA QONUNY MANFAATLARINI HIMOYA QILISH

Amonov Navruzbek

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti, turizm yo'nalishi, talabasi

Mirqodirov Iftixor

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti, turizm yo'nalishi, talabasi

Annotatsiya:

Turistlarning va turistik faoliyat sub'ektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish turizm industriyasining hal qiluvchi jihati bo'lib, sayohat tajribasiga jalb qilingan barcha tomonlarning farovonligi va qoniqishini ta'minlaydi. Ushbu maqolada ushbu huquqlarni himoya qilishning ahamiyati, bu bilan bog'liq muammolar va ularni samarali ta'minlash uchun qanday choralar ko'rish mumkinligi muhokama qilinadi. Turizm jahon iqtisodiyotida muhim rol o'ynaydi va madaniy almashinuv, iqtisodiy o'sish va shaxsiy boylik uchun imkoniyatlar yaratadi. Biroq, sanoatning muvaffaqiyati sayyohlarning ishonchi va qoniqishiga hamda turistik xizmatlar ko'rsatish bilan shug'ullanuvchi barcha shaxslarga nisbatan adolatli munosabatda bo'lishiga bog'liq. Buni ta'minlash uchun turistlar va turistik faoliyat sub'yektlarining huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilishning mustahkam huquqiy asoslari zarur.

Kalit so'zlar: turistik faoliyat, huquq, qonun, manfaat, sayyohlik agentliklari.

Аннотация:

Защита прав и законных интересов туристов и туроператоров является важнейшим аспектом туристической индустрии, обеспечивая благополучие и удовлетворение всех сторон, участвующих в путешествии. В этой статье обсуждается важность защиты этих прав, связанные с этим проблемы и какие шаги можно предпринять для их эффективного обеспечения. Туризм играет важную роль в мировой экономике и важен для культурного обмена, экономического роста и создания новых возможностей. Однако успех отрасли зависит от доверия и удовлетворенности туристов, а также справедливого обращения со всеми, кто участвует в предоставлении туристических услуг. Для обеспечения этого необходима прочная правовая основа защиты прав и законных интересов туристов и субъектов туристской деятельности.

Ключевые слова: туристская деятельность, право, право, интерес, туристические фирмы.

Abstract:

Protecting the rights and legitimate interests of tourists and tourism operators is a crucial aspect of the tourism industry, ensuring the well-being and satisfaction of all

parties involved in the travel experience. This article discusses the importance of protecting these rights, the challenges involved, and what steps can be taken to effectively enforce them. Tourism plays an important role in the global economy and is important for cultural exchange, economic growth, and personal wealth creates opportunities. However, the success of the industry depends on the trust and satisfaction of tourists and the fair treatment of all those involved in the provision of tourism services. To ensure this, a strong legal basis for protecting the rights and legal interests of tourists and subjects of tourism activities is necessary.

Key words: tourist activity, law, law, interest, travel agencies.

KIRISH

Turistlarning va turistik faoliyat sub'ektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish turizm sohasidagi asosiy ustundir. Turizm industriyasi rivojlanishda va kengayishda davom etar ekan, sayohat tajribasi bilan shug'ullanuvchi shaxslarni himoya qilish va ularga adolat, hurmat va halollik bilan munosabatda bo'lishini ta'minlash tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Qattiq huquqiy choralar va axloqiy me'yorlarni qo'llab-quvvatlash orqali biz nafaqat sayyohlar o'rtasida ishonch va ishonchni uyg'otadigan, balki sayyohlik yo'nalishlarining barqaror rivojlanishi va mahalliy hamjamiyat farovonligiga ham hissa qo'shadigan asos yaratishimiz mumkin. Ushbu maqolada biz turistlar va turistik faoliyat sub'ektlarining huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilishning ahamiyati, duch keladigan muammolar va ushbu muhim jihatlarni samarali ta'minlash uchun amalga oshirilishi mumkin bo'lgan strategiyalarni o'rganamiz.[5]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Sayyohlar huquqlarini himoya qilishning asosiy jihatlaridan biri – barcha muomalalarda shaffoflikni ta'minlashdir. Turistlar o'zlariga tegishli xizmatlar, shartnoma shartlari va tegishli qoidalar to'g'risida aniq ma'lumotlarga ega bo'lishlari kerak. Aniq muloqot tushunmovchiliklar va nizolarning oldini olishga yordam beradi, sayohatchilar uchun ijobiy tajribani uyg'otadi. Bundan tashqari, sifat va xavfsizlik standartlari sayyohlarning farovonligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Turistlar o'z sayohatlari davomida ko'rsatiladigan turar joy, transport va boshqa xizmatlarda ma'lum darajadagi sifat va xavfsizlikni kutishlari kerak. Qoidalarning bajarilishi va muntazam tekshiruvlar ushbu standartlarni saqlashga yordam beradi va turistlar uchun ijobiy tajribani ta'minlaydi. Adolatli munosabat turistlar va turistik faoliyat sub'ektlari huquqlarini himoya qilishning yana bir muhim elementidir. Har qanday shakldagi diskriminatsiyani taqiqlash, shikoyat va nizolarni hal qilish mexanizmlari tayyor bo'lishi kerak. Turizm bilan shug'ullanadigan barcha shaxslarga adolatli munosabatni ta'minlash orqali sanoatda ishonch va o'zaro hurmatni kuchaytirish mumkin. Bundan tashqari, moliyaviy himoya mexanizmlari turistlar manfaatlarini himoya qilish uchun

juda muhimdir. To'lovga layoqatsiz yoki firibgarlik holatlarida, turistlar o'z mablag'larini qaytarib olish va kompensatsiya olish uchun murojaat qilishlari kerak. Adekvat sug'urta va tartibga soluvchi nazorat sayyohlar uchun moliyaviy xavflarni kamaytirishga yordam beradi va ularning sohaga ishonchini oshiradi. Atrof-muhit va madaniyatni muhofaza qilish ham barqaror turizm amaliyotida muhim ahamiyatga ega. Turistik yo'nalishlarning tabiiy muhiti va madaniy merosini asrab-avaylash sanoatning uzoq muddatli barqarorligi va mahalliy aholi farovonligi uchun muhim ahamiyatga ega. Mas'uliyatli turizm tashabbuslari va atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilish turizm faoliyatining atrof-muhitga salbiy ta'sirini minimallashtirishga yordam beradi.[2]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Turistlar va turistik faoliyat subyektlarining huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish turizm industriyasini tartibga soluvchi qonunchilik bazasining asosiy jihati hisoblanadi. Bu sayyohlik faoliyati bilan shug'ullanuvchi shaxslar, xoh sayohatchi, xoh xizmat ko'rsatuvchi provayder sifatida, ularning huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilinishini ta'minlashni o'z ichiga oladi.[4]

Turistlar va turistik faoliyat sub'ektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bilan bog'liq ba'zi asosiy fikrlar:

1. Oshkoralik: Turistlar uchun ularning huquqlari, ular olish huquqiga ega bo'lgan xizmatlar, ularning turoperatorlar yoki sayyohlik agentliklari bilan tuzgan shartnoma shartlari va ularning sayohatlarini tartibga soluvchi qoidalarga oid aniq va shaffof ma'lumotlarga ega bo'lish zarur.

2. Sifat va xavfsizlik: Turistlar sayohatlari davomida ularga ko'rsatiladigan xizmatlardan ma'lum bir sifat va xavfsizlik standartini kutish huquqiga ega. Bu turar joy, transport va boshqa turistik ob'ektlarning belgilangan xavfsizlik va gigiena standartlariga javob berishini ta'minlashni o'z ichiga oladi.

3. Adolatli muomala: Sayyohlarga adolatli va millati, irqi, dini yoki jinsi kabi omillarga qarab kamsitmasdan muomala qilish kerak. Shuningdek, ular noto'g'ri muomala yoki xizmatlardan norozi bo'lgan taqdirda shikoyatlarni ko'rib chiqishning samarali mexanizmlaridan foydalanishlari kerak.

4. Maxfiylik: Sayyohlarning shaxsiy daxlsizligi hurmat qilinishi va ularning shaxsiy ma'lumotlari xavfsiz va tegishli ma'lumotlarni himoya qilish qonunlariga muvofiq foydalanilishi lozim.[3]

5. Moliyaviy himoya: Turoperatorlar va sayyohlik agentliklari ko'pincha sayyohlar nomidan katta miqdordagi mablag' bilan shug'ullanadilar. Shuning uchun turistlarning moliyaviy manfaatlarini himoya qilish mexanizmlari mavjud bo'lishi kerak, masalan, to'lovga layoqatsizlik yoki firibgarlikdan sug'urta qilish.

6. Atrof-muhit va madaniyatni muhofaza qilish: Turistlarning hozirgi va kelajak avlodlari manfaati uchun yo'nalishlarning atrof-muhit va madaniy merosini himoya qilish uchun barqaror turizm amaliyotini targ'ib qilish kerak.

7. Qonuniy muvofiqlik: Turistik faoliyat bilan shug'ullanuvchi barcha sub'ektlar, jumladan, turoperatorlar, joylashtirish joylari, transport provayderlari va turistik ob'ektlar turistlar huquqlarini himoya qilishni ta'minlash uchun tegishli qonun va qoidalarga rioya qilishlari kerak.

Ushbu tamoyillarni qo'llab-quvvatlash va ularni qonunchilik va sanoat amaliyotiga kiritish orqali turistlar va turistik faoliyat sub'ektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini samarali himoya qilish, barcha manfaatdor tomonlar uchun ijobiy va barqaror turizm tajribasini rivojlantirish mumkin.[1]

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, turistlar va turistik faoliyat subyektlarining huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish turizm industriyasining barqaror o'sishi va muvaffaqiyati uchun muhim ahamiyatga ega. Shaffoflik, sifat, adolat, moliyaviy himoya va atrof-muhit barqarorligi tamoyillarini qo'llab-quvvatlagan holda, manfaatdor tomonlar sayyohlik faoliyati bilan shug'ullanadigan barcha shaxslarning huquqlari va qadr-qimmatini hurmat qilgan holda sayyohlar uchun ijobiy va boy sayohat tajribasini yaratishga hissa qo'shishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1.Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]

2.Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otoboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]

3.Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]

4.Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]

5.Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]